

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa d. 18. grudnia. —

Magistrat tutejszy ogłosił następujące wezwanie:

Założony w roku upłynionym instytut ku opatrzeniu ubogich sierot płci męskiej, spłodzonych w związku małżeńskim z mieszkańców tutejszych, obudził żywy udział w szlachejnych obywatelach i mieszkańcach tej stolicy, usiłujących wszelkiemi sposobami wznieść użyteczny ten zakład. Kapitał 5000 złr. m. k., przez jednego z szanownych przyjaciół ludzkości, pod warunkiem zatajenia nazwiska jego, złożony w celu utworzenia tego instytutu, wzrósł następnymi składkami aż do summy 3176 złr. m. k., której procenta też już wystarczają na utrzymanie ośmiu chłopców. Ci uznanych z obyczajności mieszkańców tutejszych za pomierną umieszczeni opłatą, u tychże w bogobojności chowani i do szkół posyłani bywają pod dozorem urzędów miejscowych. Zaświadczenia szkolne siedmiu z tych sierot złożone są w urzędzie tutejszego magistratu i okazują odpowiednie postępy tychże dzieci w pierwszych przedmiotach kształcenia wiedzy ludzkiej; — ósmy chłopiec dla zbytnej rałodości swojej nie jest jeszcze zdolnym do odwiedzenia szkół. Oprócz tych, sześć innych sierot wzięli tutejsi obywatele bez żądania za to opłaty, u którychto dobroczyńców są żywieni, ubierani i do szkół posyłani. — Tym więc sposobem czternaście sierot, wystawionych na fizyczne i moralne zepsucie, wydarto nędzy i sprowadzono na drogę, na której zostać mogą użytecznymi obywatelami ojczyzny.

Po dwóch latach będzie już można kilka z tych sierot oddać do rzemieślników dla nauczania ich rękodziel, przez co opróżnionych zostanie miejsc kilka do umieszczenia innych osieroconych dzieci płci męskiej.

Przez ten więc zakład, jeszcze prawie w zarodzie będący, zapobiegło się już nędzy niektórych dzieci, ale nie owęj mnogiej liczbie sierot tutejszej gminy miejskiej.

Pozostaje zatem główną potrzebą, ażeby zakładowi temu ku rozszerzeniu funduszów na-

dać obręb działalności, jak tylko można największy.

W tym więc szlachetnym celu raczył Jego Królew. Mość Arcyksiążę Ferdynand, cywilny i wojskowy jenerał gubernator Galicyi, z wrodzonej wspaniałomyślności swojej i owych dziedzicznych wrodzie Jego zasad, czynienia wszystko, co dobre i użyteczne, zrzec się powinszowań w dniu 1. stycznia 1833 r.

Mieszkańcy Lwowa, znani zaszczytnie z dobroczynności i ze wspierania zakładów użytecznych, raczą bez wątpienia pójść także za tym szlachetnym przykładem i rzekną się ze swojej strony wszelkich powinszowań nowego roku, wspierając wspaniałomyślnie fundusz sierot pieniędźmi, zwykle w tym celu na bilety obracającymi.

Zaświadczenia, uwalniające od powinszowań, wydawane będą pod dozorem magistratu i za złożeniem połobownej daniny pieniężnej: na dniu 28, 29, 30 i 31 grudnia r. b. w handlu księgarskim i sztuk pięknych pp. Kuhn i Millikowskiego w rynku, także w aptece członka wydziału miejskiego pana Tomanka, oraz w handlu korzeni takiegoż członka, pana Korneckiego.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Rossyja.

— Z Petersburga d. 7. grudn. d. s. —

Wczoraj przybył tu jw. jenerał gubernator Warszawy i województwa Mazowieckiego, szef jazdy osad wojskowych, jenerał jazdy hr. Witt. Ni cesarz jmc raczył mu najtąskawiej oświadczyć szczególne swoje zadowolenie za niezmodowaną jego czynność i znakomitą gorliwość w pełnieniu wielorakich obowiązków służbowych.

Tygodnik petersburski z dnia 29. list. d. s. zawiera co następuje:

Przez reskrypt cesarski z dnia 26. sierpnia r. b. Chan ordy Kirgiz - Kajsakow, nazwanęj Bukiejewską. Dżanger - Bukiejew, mianowany kawalerem orderu s. Anny 1. klasy z koroną.

Ukaz cesarza jmc do senatu rządzącego: Z dnia 8go listopada. Z uwagi na wystarcza-

jąca liczbę ludzi w 8miu sformowanych w 1833 roku pułkach Kozaków Małorossyjskich, przeznaczony na rok 1833 nowy zaciąg tychże Kozaków odłożony zostaje do roku 1834.

Ukaz rządzącego senatu 1. departam. z dnia 19. listopada: Z ogłoszeniem najłaskawszego ukazu z dnia 8. b. m., w którym n. pan z okoliczności chrztu nowo-narodzonego Wielkiego księcia Michała Mikołajewicza, raczył ponownie złagodzić kary winowajcom stanu, skazanym przez sąd najwyższy, jak następuje: Trubeckoj, Obolenskoj, Borisow 2, Borisow 1, Horbaczewski, Spiridow, Boratyński, Jakubowicz, Aleksander Poggio, Artamow Murawjew, Watkowski, Beczasnow, Dawydow, Juszniewski, Andrejewicz 2, Puszczin, Pestow, Arbuzow, Zawaliszin, Powała-Szwejkowski, Panow 2, Suthoff, Szczepin-Rostowski, Diwów, Mikołaj Bestużew i Michał Bestużew, którzy ostatnim rozkazem skazani byli na 20 lat ciężkich robót, mają w nich pozostać 15 lat; Nikita Murawjew, Wołkoński, Jakuszkin, Tjutczew, Gromnicki, Kirejew, Iriukow 2, Lunin, Swistunow, Iriukow 1, Basargin, Mitkow, Anienkow, Wolf, Iwaszew, Frolow 2, Torson i Steingel, zamiast 15stu, mają pozostać w tychże robotach 10 lat, zaś Muchanow, son Wizin, Falenberg, Iwanow, Mozgan, Lorer, Awramow, Bobriszczew-Puszkina 1, Szymkow, Aleksander Murawjew, Bielajew 1, Bielajew 2, Naryszkin 2, i Aleksander Odojewski, skazani do robót na lat 8, uwalniają się od nich i mają być posłani do Syberji na osadę. — Tegoż dnia. Z ogłoszeniem podobnego najłaskawszego rozkazu o winowajcach, skazanych przez oddzielne wyroki, których kary złagodzone zostały następnie: Sołowiew, Mozalewski, Zawaliszin, Bystrycki i Kuczewski, skazani do ciężkich robót na zawsze, mają w nich pozostać 15 lat; Igelstrom, Wigelin i Rukiewicz, skazani do takichże robót na 10 lat, i Kolesnikow na 6 lat, uwalniają się od nich i poselają do Syberji na osadę.

Na przedstawienie główno-dowodzącego czynną armiją, cesarz jmc pod dniem 11. listopada raczył rozkazać: dawnych urzędników byłego Ordonans-hauzu polskiego w Warszawie: sekretarza Deisza, audytura Sokołowskiego i podsekretarza Jankowskiego, umieścić w służbie rossyjskiej: pierwszego przy komendancie Warszawy, a dwóch ostatnich przy warszawskim Ordonans-hauzie, nadając im przytém odpowiednie ich miejscom rangi: Deiczowi 12stą, Sokołowskiemu 9tą, a Jankowskiemu 13tą klasę.

Tygodnik petersburski umieścił pod dniem 22. listopada r. b. następującą wiadomość, o

skasowanych klasztorach rzymsko-katolickich, których dobra będą się oddawały w dwunastoletnią dzierżawę z publicznych targów. W powiecie Mińskim: klaszter dominikański Miński, liczba męskiej płci dusz 30, folwark Wołkowszczyzna. — W Ihumeńskim powiecie: Dominikański Stołpecki, dusz 7. — Dominikański Zasławski dusz 32, folw. Koczuny. — Benedyktyński Miński, dusz 155, folw. Niedreska i Horoszki. — Franciszkański Miński 1 włókna ziemi. — Fran. Miński, kawał uprawnej ziemi. — Fran. Iwieniecki, dusz 39, folw. Pokucie. — Domin. Rakowski, dusz 54, fol. Giniewicz. — W pow. Borysowskim: Bernardyński Bężeziński. — Domin. Chołopieniecki, dusz 221, folw. Mcharyn. — Domin. Chotajewiczewski. — Domin. Ziębiński, dusz 67, fol. Polany. — Pijarski Łużecki, dusz 211, fol. Wieśnick. — W powiecie Bobrujskim: Bernardyński Hłuski. — W powiecie Wilejskim: Karmelicki Staromiazdowski, dusz 23, folw. Białowszczyzna. — Trynitariski Krzywicki. — Trynitariski Mołodeczański. — W powiecie Dziśnieńskim: Domin. Drujski, dusz 30, folwark Dziedzin. — Franc. Postawski, dusz 33, fol. Rononowo. — Fr. Dziśnieński dusz 8. — Fran. Prozorokski, dusz 19, folw. Borkowo. — W powiecie Ihumeńskim: Fran. Serafiński, dusz 43, folw. Maciejewicz. — Missyjonarski Smiłowicki, dusz 386, folw. Wołma. — W powie. Mozyrskim: Bernard. Mozyrski. — W powie. Rzeczyckim: Bernard. Jurewicki. — Domin. Rzeczycki, dusz 222, folw. Rowno. — W pow. Słuckim: Bernard. Słucki. — Domin. Kłeckki, dusz 101, folw. Czarkowszczyzna. — W powie. Mińskim: Bernard. Pińsko-Karoliński. — Karmelicki Piński, d. 1. — Kapucyński Lubieszowski. — Dominikański Kamieniokoszyrski, dusz 224, folwark Cyr.

Portugalijska.

Gazety lisbońskie z d. 9. do 16. listopada zawierają liczne raporta o patryjotycznych darach, jakoteż szczegóły o podróży Domiguela i Infantek, którzy w d. 13. jeszcze zawsze znajdowali się w Braga. W d. 17. listopada przesłał minister spraw wewnętrżnych, wicehr. de Santarem, notę admirałowi angielskiemu Parker, donosząc mu o blokadzie Duero; dołączył on oraz odpis wiadomości, których generał Santa Martha udzielił w tej mierze angielskiemu konsulowi w Porto i nacelnemu dowódcy siły morskiej na Duero, jakoteż odpowiedź ostatniego, która poświadcza odebranie jego doniesień. W d. 20. przesłał ón drugą notę temuż admirałowi treści nastę-

pującęj: »Mam zaszczyt, udzielić jwpanu korespondencyi, zaszłej nie dawno między konsulem angielskim w Porto i oficérem, dowodzącym siłą angielską morską na Duero, z jednéj, a naczelnym wodzem wojska działającego przeciw rokoszantom, jen. 1éjl. Santa Martha z drugiejj strony, w skutek tego, że wyspane na południowym brzegu rzeki bateryje niedozwoliły angielskiemu kutrowi Raven zawinąć. Donosząc jwpanu o tém, poświadczam imieniem rządu króla jmci przeciw - protestacyją, którą pomieniony jenerał odpowiedział na zaniesioną do niego protestacyją owego angielskiego oficéra z względu oddalenia rzeczonych okrętów, ponieważ Porto znajduje się w stanie oblężenia co jawnie oświadczoném zostało. Niechaj Bóg zachowa jwpana. Wydział spraw zewnętrznych. Wicehr. de Santarem.«

Z listów prywatnych lizbońskich z d. 24. listopada udziela *Courier* londyński następujących wiadomości: »Były naczelną dowódzca floty Dom Miguela, Roza Coelho, został nie tylko uwolniony od swoich obowiązków intendenta arsenału, lecz zostaje uwięzionym, podług niektórych w swoim mieszkaniu, podług drugich w zamku; 1600 ludzi odebrało nagle rozkaz wyruszyć przez Tag do prowincyi Alemtejo. Powód do tego spiesznego poruczenia nie wiadomy. Kapitanowie, moresowie i korregidorowie mają zalecenie, o ile być może jak najprędziej we wszystkich częściach kraju zająć się urządzeniem i zebraniem Guerillasów. Równie powinni oni. 200 Contos Reas, podług drugich 400 (blisko 20000, czyli 40000 f. st.) wybrać, a mianowicie od kupców, do stronnictwa liberalnego należących, na których jest jeszcze zaległość z nałożonego na nich dawniejj podatku.

Przybycie marg. Palmella do Londynu, sprawiło tamże wielkie wrażenie, albowiem podróż jego z Oporto do Anglii zwykły lud uważać, jako przedsięwzięcie tylko w krytycznych okolicznościach. Miał on już wiele porad z angielskiemi ministrami, i sądząc podług doniesień, w pismach publicznych umieszczonych, zdaje się być rzeczą nie wątpliwą, że położenie zamkniętych całkiem w Oporto pederystów jest smutne. Marg. Palmela uskarża się głośno na awanturników, którzy pod nazwą korpusów angielskiego i francuzkiego znajdują się przy wyprawie Dom Pedra, i w domu wymagają rzeczy trudnych do zaspokojenia w polu zaś pierzchają przed nieprzyjacielem. Temu to postępowaniu tych cudzoziemców bez wszelkiejj karności, przypisują niepomyślność

ataków przeciw wojsku miguelistów w d. 14. i 17. list. pod Villanova i Vallongo.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Wielka liczba znamiennych mieszkańców z Newcastle podpisała adres do króla, prosząc go o wstrzymanie każdego zmuszającego przeciw Holandyi środka, dopóki naród przez organ swoich reprezentantów nie objawi swego sposobu myślenia względem tego przedmiotu.

W Glasgowie odbyło się znowu w d. 1. b. m. publiczne zgromadzenie, dotyczące się spraw holendersko - belgijskich. Nadsędzia przewodniczył, i przyjęto wiele uchwał znaczną większością, przez którą obywatele Glasgowa objawili swoje zupełne zaufanie w mądrości i rzetelności ministrów.

W d. 28. odbyło się liczne zgromadzenie w londyńskiejj oberzy względem taksy od domów i okien. Uchwalono deputacyję do lorda Althorp, który ją z wielką uprzejmością przyjął i zapewnił, że ten ważny przedmiot będzie wzięty pod rozpoznanie.

Gazety angielskie *Times* i *Sun* powstają mocno na wypadek z kutrem Raven, i sądzą, że takowy da ministeryjum powód przedsięwzięcia stanowczych środków przeciw Dom Miguelowi.

Francyja.

Na posiedzeniu izby deputowanych w d. 4. grudnia odczytał prezydent odpowiedź, którą dał król wielkiejj deputacyi na podany sobie adres. Później rozwinęli pp. Gouin i Demarcay kilka projektów finansowych.

Taż izba na posiedzeniu swoim w d. 7. b. m., głosowała na żądane przez ministrów prowizorycznie trzy dwónastych części podatku, i oraz na podatki stałe za cały rok 1833.

Journal des Debats zaprzecza wieści, w gazetach paryzkich umieszczonejj, jakoby p. Guizot dla poratowania zdrowia miał do Nizzy pojechać, z tym dodatkiem, że zdrowie jego polepsza się codziennie, i że p. Guizot ani miał myśli ani potrzeby oddalenia się z Paryża.

W dz. *Gazette Medicale* z d. 6. b. m. czytamy: »Od kilku dni zaszło znowu w szpitalach paryzkich kilka wypadków cholerycznych. W szpitalu Gross Caillon było wczoraj 10 cholerych na cholereę.«

Królestwo Obojéj Sycylii.

Królestwo ichmość Obojéj Sycylii, którzy w d. 26. z Genui odpłynęli, przybyli w d. 30. listopada o godz. 2 w pożądaném zdrowiu do Neapolu.

W Neapolu umarł w nocy 16. listopada ta-

meczny arcybiskup kardynał Rufo po długiej chorobie.

Holandyja.

Dowiadujemy się od floty znajdującej się na Skaldzie, że kontradmirał Lewe van Aduard, z fregatą Euridice, korwetą Proserpiną i blisko 30 łodziami kanonijerskimi, ukazał się w tych dniach przed obudwoma zamkami Perle i St. Marie, w tych dniach przez Francuzów zajętemi, które dotąd nie miały osady, takowe wezwał do opuszczenia zamków, a gdyby tego nie uczyniono w godzinę, tym zamkom zagroził zniszczeniem.

Dz. *Amsterdamer Handelsblad* udziela wprost wiadomości z cytadelli antwerpskiej z d. 3. b. m. Donoszą one: »Wczoraj przybyło tu znowu trzech francuzkich zbiegów a to sierżant artylerji i dwóch kanonierów, rodem z okolicy Dunkierki.

Złe powietrze, z którym Francuzi muszą walczyć, bardzo onym przeszkadza, albowiem 6 miedzierzy na drodze ubocznej między Boom i Antwerpiją i Mechela tak mocno ugrzęzły w moczarze, że ich nie mogli dobyć; nawet przez zbytne rozwilżenie ziemi zataczają Francuzi działa w bateryje tylko z wielką niepewnością. Po każdym wystrzale z naszej strony przygrywa muzyka 10 pułku piechoty pieśni narodowe. Nie ma żadnego wystrzału, któryby nieosiągnął swojego celu, który zawsze prawie osiąga się pierwszym wystrzałem, i rzadko potrzeba drugiego. Dom gościnny: *les trois coins* tworzący ostatni dom wsi Berchem został spalony od bomby, którąśmy rzucili na znajdującą się tamże straż francuzką.

Jeden z francuzkich żołnierzy, który po za Melkhuiz, niepojętym sposobem przez Francuzów nie osadzone, wpadł w wodę i przez naszych majtków został wydobyty, zawołał gwałtownie: *»Quel sacré pays d'eau que le votre! J'ai manqué de me noyer dans la mer.«* »Co za przeklęty wasz kraj, o małym nie utonął w morzu.« — Francuzcy pijonerowie musieli zaprzestać w d. 2. b. m. robót, ponieważ im woda przeszkadza: Załedwie wykopią jamę, a zalewa ją wodą z pod spodu lub z góry.

Od granic belgijskich donoszą, że panująca w wojsku francuzkiem choroba, jeżeli nie jest cholera, to przynajmniej choleryna; wojsko składa się po większej części z młodych rekrutów, z Wandei lub południowej Francji, i dla tego nie mogą się oswoić z powietrzem jesiennym w Belgijum.

Belgijum.

Oto jest druga odpowiedź generała Chassé na powtórny list marszałka Gérard: Z d. 30.

listopada: »Mości marszałku! Odpowiadając na powtórny list wpana z dnia dzisiejszego, mam zaszczyt zawiadomić go, że, gdyś wpan czynił propozycyje nie atakowania cytadelli od miasta, wojsko jego zajęte było robotami do atakowania cytadelli, które zmuszony byłem odpiąć; tak więc, mości marszałku, kroki nieprzyjacielskie rozpoczęły się z jego strony. Zresztą, warownie miasta, i oddzielne szanice i zamki, nie mogą służyć do oblężenia cytadelli, aby i miasto Antwerpija nie było zkompromitowane, a ja zapewniam wpana uprzednio, iż pierwszy wystrzał działowy z owych punktów, nakaże mi tak miasto uważać, jakby zajęło nieprzyjacielskie stanowisko, zbliżyć mogące je do całkowitego upadku, którego zgubne skutki spadną na osobę wpana. Jest rzeczą niezaprzeczoną, mości marszałku, że pomienione szanice wzniesione zostały do obrony miasta a nie dla atakowania cytadelli; tak uważane były przez władze wojskowe Antwerpji. Wołny związek z Holandyją przez Skaldę zawsze istniejący, jest tak słusznym punktem, że w tym względzie nie mogę polegować ani pojąć, jak wpanu ten związek przy działaniach jego oblężniczych może być szkodliwym. Z tych tedy przełożeń widzisz p. marszałku, że zawsze jeszcze gotów jestem oszczędzać miasto, jak tego już dowiodło moje dwuletnie postępowanie, pomimo częstych wyzwań mieszkańców i władz wojskowych. Przyjmiej wpan i t. d. Jenerał piechoty, baron Chassé.

Moniteur Belge z d. 7. grudnia donosi: »Jenerał Goblet mianowany został naczelnym dowódcą inżynierów belgijskich. Stosownie do swojego żądania pojechał do Antwerpji, dla kierowania osobiście obroną tego miasta, na przypadek, gdyby atak cytadelli miał dać powód wojsku belgijskiemu połączyć usiłowanie swoje z wojskiem francuzkiem.«

Korrespondencyjna wiadomość w *Moniteur Belge* z głównej kwatery w Berchem z d. 5go grudnia o godz. 10tej rano wyraża: »Nocy zeszłej nic ważnego nie zaszło. Ogień trwał prawie z równą siłą; później sfolgował. Baterija zamku Montebello, dogodniej niżeli inne położona, zdemontowała prawie wszystkie działa naprzeciw niej stojące. W cytadelli wszczął się podwójtroc ogień, lecz został natychmiast ugaszony; tylko raz paliło się godzinę; tymczasem nie wiadomo, czyli jenerał Chassé niekazał niektóre niepotrzebne budynki spalić. Bateryje nasze cokolwiek uciérpiały, lecz nieznacznie; bomba, która w jedną z tychże wpadła, zdemontowała dwa działa i kilku kanonierów zraniła. W baterji nro. 5 zdemontowa-

no także dwa działa; nakoniec zamek Montebello tak był uszkodzony, iż nie można było z niego tej nocy strzelać; teraz wszystko naprawiono. Z największą czynnością popierają budowę dwóch baterij moździerzowych na prawém skrzydle; z jednej będzie można za godzinę, a z drugiej dzisiaj w nocy strzelać.“ — 3. godzina z południa. O godz. 11tej rozpoczęto ogień z nową zaciętością przeciw lunecie St. Laurent (w posiadaniu Holendrów); wszystkie znajdujące się tamże działa zostały zdemontowane; w tej chwili zmuszone zostały do milczenia, i bez wątpienia będzie dzisiaj ta luneta zajęta. Ponieważ nie chcę wystawić na niepewność, marszałek zaczeka jeszcze kilka godzin, zanim da rozkazy, aby się do niej zbliżono. Roboty około drugiej równoległej dzisiaj się w nocy rozpoczną, a potem zajmą się usypaniem baterij, przeznaczonych do zrobienia wylomu w głównym wale twierdzy. Stojące na Skaldzie fregaty holenderskie Euridice i Komet, zrobiły poruszenie i utrzymują mocny ogień przeciw zamkowi St. Marie, osadzonym przez Francuzów na lewym brzegu Skaldy. — Dotąd dawano tylko z 87 dział ognia do cytadelli, dzisiaj wieczorem rozpocznie ogień 104 dział.

Gazety bruxelskie z d. 8. grudnia zawierają wiadomości do d. 7. grudnia, podług których atak 52. pułku, przedsięwzięty w d. 2. o godzinie 4. z południa przeciw lunecie St. Laurent z bagnetem w ręku, został ze znaczną stratą atakujących odparty. »Zamek ten« donosi list z Antwerpii z d. 7. rano o godzinie 8. zdaje się nie być tak słabym, jak utrzymywano, ponieważ przez cały wczorajszy wieczór bez ustanku odpowiadał na ogień oblegających. Wczoraj o godz. 11tej w nocy słyszano i widziano mocny ogień działowy z zamków Caloo i St. Marie, a blisko paliło się dwa solwarki.

Późniejszy list z Antwerpii z d. 7. grudnia o godz. 11tej rano donosi: W ostatnich 24 godzinach więcej morderczy był ogień obłożonych, niżeli dnia upłynionego. Francuzi mieli wiele zabitych i ranionych. Kula karabinowa z wału zgruchotała prawą nogę komendantowi korpusu inżynierów, Morelet, rodem z Dijon, i poufnemu przyjacielowi pana Maugin, naczelnika opozycyi we francuzkiej izbie deputowanych; musiano ją odjąć. — Pułk 52. utracił podczas wczorajszego ataku bagnetem na lunetę St. Laurent 17 grenadyjerów, którzy na miejscu polegli; wielu zostało ranionych. Zamek Montebello miał być zmuszony do milczenia ogniem cytadelli. Żle kierowana bomba z baterji francuzkiej pękła w

dzielnicy miasta S. Jędrzeja, nie zrządziwszy szkody; przestraszeni mieszkańcy tej dzielnicy uciekli ze wszystkimi swojemi majątkami. Zapewniają, że marszałek Gerard odebrał wiadomość, że luneta St. Laurent jest przez Holendrów podminowana.

Dalsze wiadomości z Antwerpii z d. 7. grudnia donoszą: »Teraz jest wpół do 2. z południa; kilka francuzkich kul padło znowu na miasto; zabito i raniono kilka osób; kilka domów uszkodzono. Tego wieczora spodziewam się donieść wpanu o imionach tych osób i numerach domów. Ogień trwa, a zamki Caloo i St. Marie grzmia nieustannie. Lunety St. Laurent i Kiel trzymają się i strzelają nieustannie.«

Belgijski Monitor zawięra z Antwerpii pod d. 4. grudnia: »Dzisiaj rano o godz. 7. musieli przyszy, którzy chcieli opuścić miasto, wyjść przez bramę borgerhouterską. Potem miały być zamknięte bramy i nikt nie powinien był być wypuszczony. Od dnia dzisiejszego nie będziesz wpan odbierał więcej naszej gazety.«

Gościńce wiodące z Antwerpii są okryte kobietami. Damy znamienitych stanów idą pieszo, ponieważ niepodobna dostać powozu.

Podług dzień. *Emancipation* poselstwo angielskiego pułkownika Caradock nie ma charakteru dyplomatycznego.

Dostrzegacz Austryjacji pisze pod d. 16. grudnia; Odebrano właśnie teraz przez nadzwyczajną sposobność doniesienie z Frankfortu z d. 11. grudnia, odwołujące wiadomość (umieszczoną w przeszłym numerze Gazety naszej) o bombardowaniu miasta Antwerpii. List z Frankfortu z d. 11. b. m. mówi w tej mierze: Onegdaj wieczorem rozesała się wiadomość, że generał Chassé strzela do Antwerpii, i że ta jest w płomieniach. Wiadomość tę umieściła także wczorajsza frankfortska gazeta. List odebrany dzisiaj z Antwerpii z d. 7. b. m. pisze, że Francuzi w d. 7. przed południem tak źle utrzymywali ogień z jednej z swoich baterij, iż dzielnica S. Jędrzeja nie tylko od 24 funtowych kul francuzkich znacznie ucierpiała, lecz że nawet wielu spokojnych mieszkańców tej dzielnicy zabito. (Porównaj powyższy artykuł.) Podobieństwem jest, że to faktum dało powód do fałszywej wieści o bombardowaniu miasta przez generała Chassé. W d. 6. zniweczył generał Chassé atak Francuzów na lunetę St. Laurent, wycieczką, która Francuzów wiele ludzi kosztowała.

Podług *Moniteur Belge* z d. 8. przybył król Leopold w d. 6. o godzinie 3ej z południa do Vieux Dieux i pojechał natychmiast konno do

główniej kwatery francuzkiej w Berchem. Król jmc chciał nocować w Antwerpim.

Dziennik *de Liege* mówi: »Niepodobna do wiary, a przecież pewna, że Belgijum nie ma teraz żadnego rządu, żadnych ministrów; izby nie w zupełnej liczbie dla naradzania się, ma wojsko, które nie wiadomo, gdzie się znajduje; jestże przykład takiego stanu rzeczy? Z obawą pytają się, cóżto jest, i co będzie jutro. Jeżeli rewolucyjne Belgijum zasłużyło na pokutę za swoje błędy, wszelako cały kraj nie zasługuje na powolną walkę z śmiercią. Jeżeli kary godni dowódczy w roku 1830 zasługują na ten los, jaki onym blizka przyszłość gotuje, jednakoże ich ofiary i przez nich uwiedzeni warci są politowania.«

Niemcy.

Gazeta w Karlsruhe wychodząca zaprzecza kilka podań w artykułach polemicznych tego pisma przeciw gazecie neckierskiej wymierzonych. Bezasadną jest wieść o wystawieniu ósmego korpusu wojska, które miało być rozłożone w Pfalz i nad środkowym Renem.

Gazety bawarskie donoszą: Otto, król Grecyi, który udał się w podróż, nocować będzie najprzód w Insbruku; we Florencyi zahawi trzy dni, w Rzymie ośm, a w Neapolu aż do przybycia angielskiej fregaty do portu Brindusi, gdzie wsiędzie na okręt. W orszaku króla znajduje się jenerał Heidegger i dwóch adjutantów królewskich. Następca tronu towarzyszący swojemu dostojnemu bratu aż do Neapolu, ma także adjutantów przy swoim boku. W kilka dni po odjeździe króla uda się za nim reszta członków rejencji do Neapolu. Deputowani Grecyi zjadą w d. 7. grudnia do Tryjestu, z kąd odplyną z resztą orszaku króla i z wojskiem około 4go stycznia. Deputacja grecka umieściła w gazecie monachijskiej politycznej następujące uwiadomienie: »Pocytujemy sobie za obowiązek; zbić publicznie umieszczone w gazecie wüzburgskiej z d. 6go z. m. podanie, jakoby deputacja grecka i zgromadzenie narodowe oświadczyły się przeciw wyborowi zacnego jenerała majora Heidegger jako niesłuszne i mylne. Dodajemy, że umiemy cenić usługi wszystkich przyjaciół Hellenów, jakich ojczyźnie naszej czynem lub słowem dali dowody.«

Monachijum d. 3. grudnia 1832. Deputacja grecka.

PP. hr. Armansperg i de Abel' odjechali w d. 10. b. m. z Monachijum do Grecyi.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencyj prywatnych.)

Buczacz d. 19. grudnia 1832. — Teraźniejsze ceny zboża tu i w okolicy są następujące: Pszenicy korzec 4 do 4 2/3 zr.; żyta 3 do 3 1/3 zr.; hreczki 3 do 3 1/3 zr.; hreczki stariej 4 do 5 zr.; jęczmienia 2 do 2 5/6 zr.; owsa 1 1/2 do 1 3/5 zr. w. w. Jednak żyta tylko znaczniejsza jest sprzedaż, które w cyrkułe Czortkowskim płacą nawet po 4 do 4 1/4 zr. w. w., gdzie przecież ceny innego zboża są takie same, jak u nas. W okolicy Czerniowiec cena żyta jest także taka sama, jak w cyrkułe Czortkowskim.

Szumówki garniec płacą w Czerniowcach po 43 kr., w Buczaczu i w jego okolicy po 37 kr. wal. więd.

Korzec kukurudzy na Bukowinie płacą po 4 do 5 zr. w. w.

Miodu białego przywożą wiele z Multan do Galicyi. Wywóz tego artykułu był przed wielą laty przez sam rząd multański zakazany, teraz zaś jest pozwolony za opłatą małego cła.

Petersburg. (Tygodnik Petersburski d. 29. listopada.) — W roku bieżącym wywieziono z portu petersburskiego pieńki pudów 1,838,566. W ogóle i przeszłoroczny ostatek i tegoroczna dostawa wyniosły 1,818,566 pud. Wywóz tegoroczny większy był od przeszłorocznego o 298,731 pud.

Łoju w ciągu tegorocznej żeglugi wzwięziono 154,300 beczek, a w nich 3,680,677 pud. W ogóle i przeszłoroczny ostatek i tegoroczna dostawa wynosiła 3,828,211 pud. Wywóz tegoroczny był większy od przeszłorocznego o 180,263 pud. Najwięcej łoju wyprawiły domy Tomson, Bonar i spółka 581,486 pud.; Loder i spółka 548,898; Hubard, Eggerton 420,697.

Z Rygi piszą, iż tam dowóz Inianego siemienia podczas tegorocznej żeglugi wynosił tylko 20,000 beczek, a potrzebowanie znacznie się zwiększa.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Nr. 51. Rozmaitości.)

W przyszły Wtorek (Bożego Narodzenia) Gazeta nie wyjdzie.